

Posudek disertační práce

Zuzana Štastná

České překlady Johna Donna

v kontextech širší překladatelské poetiky svých autorů

Školitelka Mgr Šárka Tobrmanová, D. Phil

FFUK, Ústav translatologie, 2016

Disertační práce Zuzany Štastné je pozoruhodná již svou promyšlenou metodou. Ta spočívá především v tom, že v úvodu zvažuje široké kulturní kontexty básnického díla Johna Donna v Anglii, posléze se věnuje recepci Johna Donna v českých zemích, ve třetí kapitole nastiňuje Bermanův teoretický model kritiky překladu, kterým se do značné míry inspirovala. V kapitole čtvrté se pak zabývá prvními českými donnovskými pokusy, především překlady E. A. Saudka, L. Pánkové a J. Lederera.

Všechny tyto kapitoly práce jsou užitečné a pro celkové vyznění práce nezbytné. Osobně jsem velice ocenil autorčiny úvahy o meziválečné barokní vlně a manýrismu, které jsou pro její následné hodnocení překladů podstatné. Neméně zajímavé a důležité jsou i autorčiny krátké charakteristiky jednotlivých překladatelů a jejich postojů k překladu.

Jádrem práce je kapitola 5., v níž Zuzana Štastná srovnává překlady Donnovy světské lyriky (především elegií a *Písní a sonetů*) z pera Zdeňka Hrona a Hany Žantovské. Její analýzy pokládám za mimořádně zdařilé a přesvědčivé. Zuzana

Šťastná věnuje pozornost celkovému významu básní i detailům, při čemž dospívá k závěru, že překlady Hany Žantovské se ve velké většině vyznačují větší přehledností a srozumitelností, argumentační věrností originálu, zatímco mnohdy ztrácejí spontaneitu a umenšují Donnovu paradoxnost. Hronovy překlady naopak dosahují větší expresivity, ovšem za cenu toho, že ztrácejí ze zřetele celkový smysl originálu a často v nich dochází k velmi vážným významovým posunům, mnohdy dokonce k naprostému nepochopení originálu.

Velmi sympatická je autorčina snaha nalézt a zhodnotit silná místa obou překladů. Její zobecnění, že překlady Hany Žantovské jsou nejzdařilejší v Donnových lyrických polohách, týkajících se podstaty lásky, je přesvědčivě dokumentováno citacemi z překladu Donnovy *Kanonizace a Extáze*. Zdeněk Hron si naopak lépe poradí se s dramatičností a polemičností Donnových básní a jeho expresivitou (viz například s. 213), což autorka dokazuje na textu básně *Rozbřesk*. Neméně silnou stránkou Hronových překladů je teatrálnost a parodický petrarkismus, které například v básni *Twickenhamská zahrada* dobře souznějí s anglickým originálem.

Stejně vysokou úroveň jako analýzy překladů Donnovy světské poezie mají i autorčiny komentáře o překladech Donnovy duchovní lyriky. V této části práce jsou její srovnání obohacena texty třetího českého překladatele Donna katolického biskupa Josefa Hrdličky, který na rozdíl od předešlých dvou překladatelů přeložil Donnovy duchovní básně všechny. I zde předvádí Zuzana Šťastná jemnou a přesnou práci s texty originálů i překladů, v níž se kritický soud opírá o věcnou argumentaci.

Práce Zuzany Šťastné se mi jeví jako ukázka příkladné translatologické práce. Vypovídá výmluvně nejen o překladech, ale i Donnovi samém. Na každé stránce předvádí autorka umění interpretace a vzhledem k tomu, že jejím tématem

jsou české překlady neobyčejně významného, ale také neobyčejně složitého a paradoxního anglického básníka, je její celkový výkon obdivuhodný. Vysoce cením též kultivovanost jejího projevu, která však nikdy není na úkor kritického soudu. Tato bytostná neschematičnost, důsledná snaha vidět přednosti i nedostatky (mnohdy i selhání) českých překladů Donna v jejich složitosti a rozmanitosti je pro mě nejcennějším přínosem této práce.

Zcela jednoznačně doporučuji práci k veřejné obhajobě a doporučuji hodnocení „prospěla“.

V Praze 11. 5. 2016

Prof.PhDr. Martin Hliský, CSc

